

Työeläkejärjestelmää on matkan varrella uudistettu onnistuneesti

Telan tuore toimitusjohtaja Saara-Sofia Sirén painottaa, että eläkejärjestelmään eivät sovi äkkinaiset liikkeet. Muutoksilla on todella pitkät hännät. Pitää siis harjoittaa erityistä harkintaa.

– Suomalaista työeläkejärjestelmää on kehitetty rauhallisilla liikkeillä ja tämä on tuottanut hyviä tuloksia. Kun väestö ikääntyy, on entistä tärkeämpää ennakoita ja tehdä pitkäjänteistä eläkepolitiikkaa, sanoo Työeläkevakuuttajat Telan tuore toimitusjohtaja **Saara-Sofia Sirén**.

Tela on kaikkien Suomessa toimivien työeläkevakuuttajien edunvalvontajärjestö. Saara-Sofia Sirén aloitti toimitusjohtajana toukokuun alussa. Ennen tätä hän toimi yksitoista vuotta kokoomuksen kansanedustajana.

Uusi työ on alkanut vauhdikkaasti tutustuessa toimialaan, ihmisiin ja toimistoon, Sirén kertoo.

– Paljon on tullut uutta. Kuitenkaan muutos kansanedustajasta toimitusjohtajaksi ei ole ollut aivan niin iso kuin ehkä olisi voinut ajatella. Työeläkkeet on linkittyneet hyvin pitkälti kaikkiin niihin isoihin yhteiskunnallisiin kysymyksiin, joiden parissa olen tehnyt töitä politiikan puolella.

– Onhan tämä tosi innostavaa ja motivoivaa. Työeläkkeet ovat hyvinvointivaltiomme peruspilareita. Erittäin monipuolinen ja kiinnostava maailma.

Sirén kiteyttää, että suomalaisen työeläkejärjestelmä on toimiva ja vakaalla pohjalla. Kansainvälisissä vertailuissakin se on pärjännyt sangen hyvin.

– Ja ennen kaikkea on merkillepantavaa, että järjestelmää on onnistuneesti uudistettu matkan varrella.

Uusin eläkeuudistus on juuri tulossa asteittain voimaan. Eduskunta hyväksyi työmarkkinaosapuolten yhdessä valmisteleman lain toukokuun lopussa.

Keskeisiin uudistuskohtiin kuuluu se, että yksityisen sektorin työeläkevaroja voidaan sijoittaa aiempaa enemmän osakkeisiin, mikä nostaa sijoitusten tuotto-odotuksia. Toisin sanottuna työeläkevakuuttajat voivat lisätä riskinottoa sijoitustoiminnassaan.

– Eläkevarojen sijoitustuotoilla on järjestelmän pitkän aikavälin kestävyys kannalta suuri merkitys, Sirén toteaa.

– Viimeisimmissä laskelmissa on nähtävissä, että uudistus vahvistaa järjestelmän pohjaa entisestään.

Sirén viittaa Eläketurvakeskus ETK:n kesäkuun puolivälissä julkistamaan pitkän aikavälin laskelmaan. Sen mukaan työeläkkeiden rahoitus näyttää eläkeuudistuksen jälkeen aiempaa vahvemmalta.

Kuka?

SAARA-SOFIA SIRÉN

- Syntynyt 10.7.1986 Mikkelissä, josta muutti jo vauvana perheensä kanssa Turkuun.
- Koulutus: kauppatieteiden maisteri pääaineena kansainvälinen liiketoiminta ja filosofian maisteri pääaineena tulevaisuuden tutkimus.
- Asuu Turussa puolisonsa, kahden lapsensa ja kreikkalaiselta pakolaisleiriltä adoptoidun rescue-koiran kanssa
- Aloitti Työeläkevakuuttajat Telan toimitusjohtajana 1.5.2026.
- Kokoomuksen kansanedustaja Varsinais-Suomesta 2015–2026.
- Turun kaupunginvaltuuston jäsen 2008–2021.
- Innokas vapakalastaja. Toiminut pari kautta Suomen vapaa-ajan kalastajary:n puheenjohtajana.

– Rakastan veden äärellä olemista, niin Saaristomerellä kuin Kuusamossakin. Virtavedet ja vaelluskalat ovat minulle tosi tärkeitä.

Saara-Sofia Sirénin mukaan ykkösasia on se, että maahan saadaan lisää kasvua ja työtä ja sitä kautta myös eläkevaroja vahvistamaan eläkejärjestelmän pohjaa.

Työeläkejärjestelmän rahoitus on viime vuosina kehittynyt odotusten mukaisesti. Sijoitustuotot ovat olleet kohtalaisia, eläkkeelle siirtymisen on myöhentynyt, ja ikääntyneiden työllisyys on noussut.

– Positiivisia signaaleja, huudattaa Sirén.

Hän kuitenkin lisää, että uusienkaan arvioiden pohjalta ei pidä tehdä hätäkohtia johtopäätöksiä.

– Mutta myönteinen uutinen on myös se, että Suomen talous kasvaa. Nyt on useampi hyvä syy katsoa luottavaisesti tulevaisuuteen.

Ykkösasia Sirénin mukaan onkin se, että maahan saadaan lisää kasvua ja työtä ja sitä kautta myös eläkevaroja vahvistamaan eläkejärjestelmän pohjaa.

Kasvun vahvistamista korostetaan myös Telan toimenpide-esityksissä seuraavalle hallituskaudelle. Eduskuntavaalit pidetään ensi keväänä.

Telan teeseissä ajetaan koulutustason nostoa.

– Se olisi sitäkin tärkeämpää, kun työikäisten joukko pienenee. Nyt olemme jääneet osaamisessa muista Pohjoismaista jälkeen.

Työperäiselle maahanmuutolle Tela esittää lukumäärätavoitetta, joka kasvattaa inhimillistä pääomaa 2030-luvulla.

– Tämä liittyy edelliseen. Työikäisen väestön määrä vähenee, ja osaan työvoiman tarve kasvaa.

Työurien pidentäminen tukee myös samaa kokonaisuutta.

– Näen paljon potentiaalia siinä, että vahvistetaan työuria keskeltä. Eli parantamalla työhyvinvointia ja tukemalla töissä jaksamista, Sirén sanoo.

Telan ohjelmassa avaimiksi linjataan muun muassa nykyistä tehokkaampi työkyvyn palauttaminen sairauden kohdatessa.

Eläkekeskustelu kääntyy usein aika nopeasti kysymykseen siitä, että eikö eläkeikää pitäisi korottaa. Sirén sanoo, että tämä kysymys häntä hieman turhauttaa.

– Se on turhan helppo heittää ratkaisuehdotukseksi. Ja meillähän on olemassa oleva järjestelmä, jossa eläkeikä nousee sitä mukaa kun eliniän odotekin nousee.

Sirén painottaa jälleen, että eläkejärjestelmään eivät sovi äkkinaiset liikkeet. Eivät sen enempää inhimillisestä kuin järjestelmäkään näkökulmasta.

– Muutoksilla on todella pitkät hännät. Puhutaan aina vuosikymmenten vaikutuksista. Pitää siis harjoittaa erityistä harkintaa.

Tämä koskee myös keskustelua eläkejärjestelmästä osana valtiontalouden vaikean tilanteen paikkausta.

Esimerkiksi viime kevään eläkekeskustelussa vaadittiin eläkeläisiä mukaan hillitsemään valtion

”Kun väestö ikääntyy, on entistä tärkeämpää ennakoita ja tehdä pitkäjänteistä eläkepolitiikkaa.”

velkaantumista ja pohdittiin ja esitettiin keinoja siirtää rahaa eläkejärjestelmästä tavalla tai toisella valtion kassan tilkkeeksi.

– Eläke-etuuksien leikkaaminen tai eläkemaksun alentaminen voivat vaikuttaa nopealta tavalta paikata valtiontaloutta, mutta herättävät monta kysymystä. Eläkejärjestelmä on työnantajien ja ihmisten työllään maksamaa tulevaisuudenturvaa vuosikymmeniksi eteenpäin. Ei siellä ole mitään ylimääräisiä miljardeja, joista voisi pikkaisen nipistää, Saara-Sofia Sirén sanoo.

– Pitäisi katsoa kokonaisuutta ja punnita hyvin tarkkaan, mitkä olisivat pitkän aikavälin vaikutukset suhteessa hyötyihin ja kustannuksiin. Tällaista punnittua pohdintaa toivottavasti käydään, jos seuraavalla vaalikaudella halutaan eläkekokonaisuutta jollakin tavalla käsitellä.

– Yhtä kaikki se on poliittinen järjestelmä, joka päättää. Me Telassa yritämme osaltamme vaikuttaa siihen, että faktapohja on huomioitu ja hallitusohjelmaan päätyttyä harkittuja ja punnittuja näkemyksiä.

Tuomas Talvila